

Je gaat van start in Hemiksem

GR 5A | GR E2

HEMIKSEM. HOBOKEN. KRUIBEKE. BAZEL. HEMIKSEM

7 SCHIPPER, MAG IK OVERVAREN?

Langs Groenenhoek ontdek je de rustigste wegen van Hemiksem en door een prachtige lindedreef wandel je voorbij het kasteel Klaverblad. In het kasteelpark Zorgvliet vind je een *hof van plaisantie* en in de Hobokense Polder sta je tussen gallowayrunderen en paarden in drassige weilanden. Eens uit het Polderbos kun je uitrusten op een terras met

uitzicht op de Schelde en daarna met de gratis veerboot oversteken naar Kruibeke. Het nieuwe traject van de GR5A voert door het overstromingsgebied van de Polders van Kruibeke. Ten slotte kom je bij het prachtige kasteel en park van Wissekerke in Bazel. Nog even nagenieten op het dorpsplein en dan brengt een tweede overzet je weer naar de andere oever.

Trajectwijziging

Praktische info

AFSTAND 23,6 km

Je kan met ongeveer 0,7 km inkorten bij het kasteel in Bazel.

AANBEVOLEN VERTREKpunt

Op de parking bij de aanlegsteiger van het Kallebeekveer, Scheldeboord, Hemiksem.

ALTERNATIEF VERTREKpunt

Aan de kerk in Bazel, waar voldoende parkeergelegenheid is.

AARD VAN DE WEG De meeste wegen zijn verkeersvrij of verkeersarm en de onverharde paden behalve bij wateroverlast goed begaanbaar. In het natuurgebied van de Hobokense Polder zijn er op de drassige stukken vlonderpaden.

BEWEGWIJZERING Wit-rode tekens van de vernieuwde GR 5A over 4,8 km en GR-E2 verbinding over 6,5 km.

KAARTMATERIAAL NGL-kaarten 1/20.000 of 1/25.000

15/3-4 Antwerpen-Borgerhout, 15/5-6 Sint-Niklaas-Temse en 15/7-8 Hoboken-Kontich

EEN HOF VAN PLAISANTIE

Kasteel Zorgvliet in Hoboken dateert in zijn huidige staat uit het midden van de 18de eeuw. Het was een van de hoven van plaisantie die door rijke Antwerpse burgers en edelen buiten de stad als zomerhuis gebouwd werden. Het kasteel werd in 1967 gemeentelijke-eigendom en diende als gemeentehuis tot 1992. Het is nu het districtshuis van Hoboken.

een smalle asfaltweg en tegenover het kasteel Hof Van Hemiksem (naambordje 'Witte Hoeve') ga je links. Op de T-kruising wandel je opnieuw links en na enkele bochten kom je in een mooie, lange lindedreef. Je passeert het kasteel Klaverblad dat wat verscholen zit achter de bomen, kruist de Moerelei en komt uit op de **Sint-Bernardsteenweg (N148)** 2.

2 >> 3 .2,0 km.

Eventjes naar rechts om de weg over te steken en dan rechtdoor in de Boedapeststraat. Op het kruispunt, linksaf in de Parijslaan en waar die naar rechts buigt, rechtdoor op een tegelpad. In de volgende straat (Romestraat) ga je rechts en op het einde in de bocht, weer rechtdoor op een tegelpad. Je loopt naar links over een grasplein in de richting van een groepje bomen en passeert een staande wip en het clublokaal van een boogschuttersvereniging. Je komt uit op een grindweg, houdt een woonwijk aan je linkerkant en gaat rechtsaf door een hek op een smal paadje. Dit brengt je op de wandelweg rond het vestingwater

van het Fort van Hoboken.

Je volgt die naar links over ongeveer 1,2 km en verlaat dan het fort domein tegenover Villa Marina. Je volgt de asfaltweg (Schansweg) naar rechts tot je uitkomt bij het Jaak Schram Plantsoen. Rechtsaf en na 100 m, net voorbij deze langwerpige rotonde steek je de twee rijvakken van de Krijgsbaan over en ga je rechtdoor het park binnen. Je loopt langs de rechterkant van een heuveltje waarop een soort vervallen theehuisje staat. Op een splitsing links aanhouden en langs de voet van de heuvel tot vlak voor een vijver. Ga daar rechtsaf naast het water. Op een splitsing bij een brug kies je eerst rechts en vervolgens links om het pad naast

De wandeling

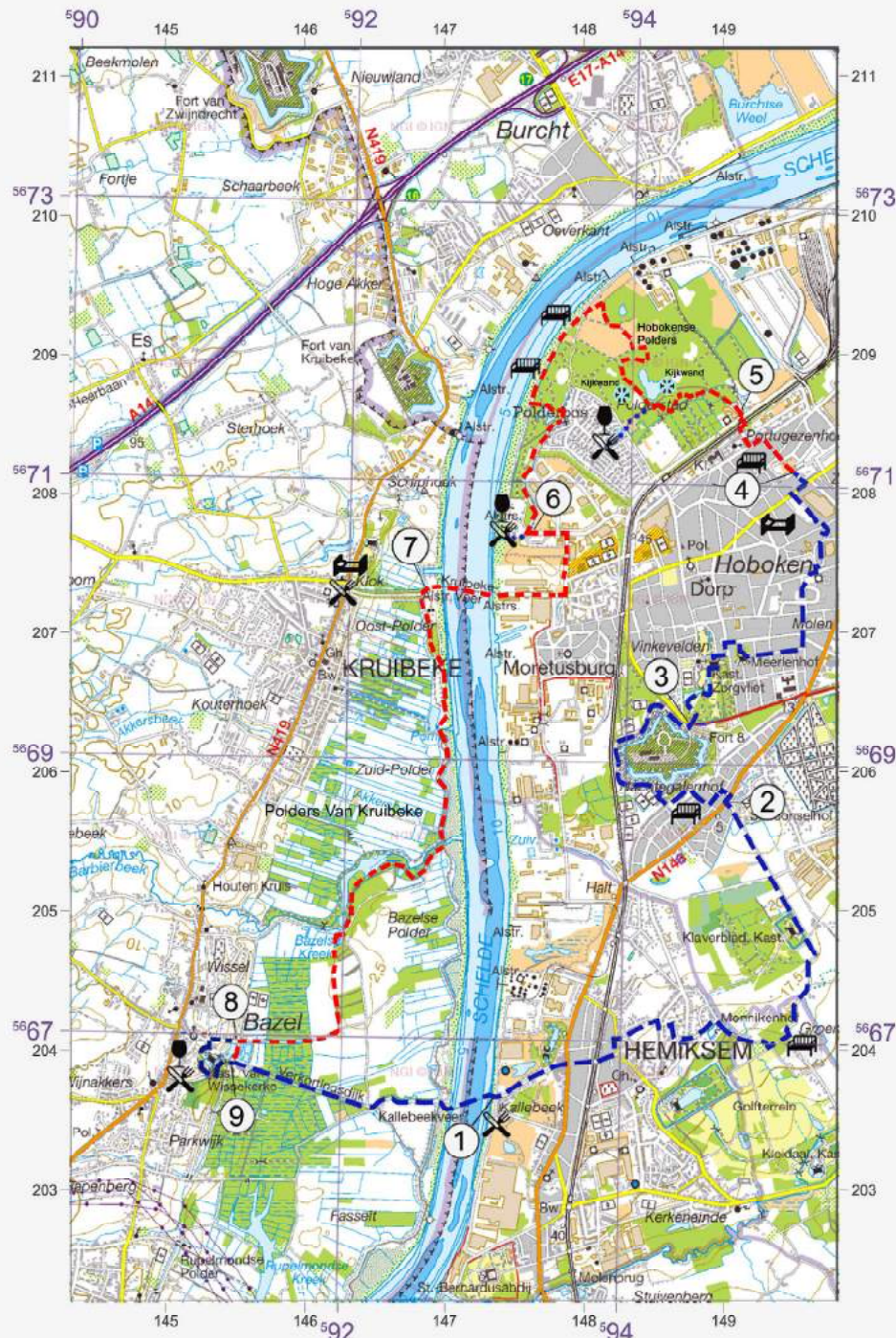
>> Naar Groenenhoek

1 >> 2 .4,6 km.

Vanaf de **parking aan de Scheldekaai in Hemiksem** 1 beklim je de stijgende Kallebeekstraat. Je kruist de Antwerpse Steenweg en gaat rechtdoor in de K. De Backerstraat. De spoorweg oversteken en linksaf

in de Lindelei. Net voorbij het scoutslokaal en tegenover de Notelaarstraat ga je rechtsaf in een steegje en wat verder linksaf op een voetpad langs de achterkant van de tuinen en naast een weide. Aan het einde rechtsaf in de Heiligstraat en 50 m verder voorbij een bushalte, linksaf op een tegelpad. Op het einde rechtsaf door een wijk. Op de T-kruising ga je links en meteen daarna rechts in de Groenenhoekweg. Aan het einde kies je rechtsaf

Trajectwijziging

Uitzicht op een bunker uit de Tweede Wereldoorlog

de vijver verder te volgen. Het gaat door wat bosjes. Je komt uit tegenover het rood geverfde **kasteel Zorgvliet** ③.

» Naar de Portugezenhoek

③ » ④ .2,9 km.

Voor het gebouw volg je het pad naar rechts en meteen op de kruising sla je links af. Je verlaat het domein via de grote toegangspoort, gaat rechtsaf in de Marneflaan en op de T-kruising linksaf in de Brodyborglaan. Volgende splitsing rechts in de Meerlenhoflaan en bij de bushalte rechtsaf het domein Meerlenhof in. Je gaat links van het kasteel en opnieuw links verlaat je het domein en recht door in de Grasmuslaan. Op het einde linksaf in de Goedetijdstraat en voorbij het pleintje de Eikenlei oversteken en recht door in de Onderwijzerstraat. Aan de volgende kruising stap je verder in de Kleine Heidestraat. Op de T-kruising met de Paul Veke-manslaan volg je met een rechtse

EEN OVERSTROMINGSGBIED VOOR KRUIBEKE

De afkorting GOG/KRB staat voor Gecontroleerd Overstromingsgebied Kruiabeke. In geval van stormvloed wordt het stormtij van de Zeeschelde afgetopt en stroomt het water op een gecontroleerde manier over de overloopdijk in het gebied.

Een hoge ringdijk rond het gebied zorgt ervoor dat het Scheldewater in het overstromingsgebied blijft. Bij laagwater stroomt het gebied weer leeg via uitlaatsluizen naar de rivier. Door deze aftopping worden de waterstand in de Zeeschelde en de zijrivieren stroomopwaarts minder hoog en zijn de dorpen beter beveiligd.

uitwijking het tegelpad naar links voorbij het appartementsblok Lichtenborg. Na de parking steek je een grasplein schuin links over en wandel je rechtsaf (Aartselaarstraat) voorbij de afsluiting van een hondeweide. Tweede straat links op het voetpad onder de bomen in de Gandhilaan langs een torenblok. Ga na de laatste rij huizen rechtsaf en wat verder schuin links tussen

Trajectwijziging

NATJE & DROOGJE

Bistro Steiger 3

Zandkamp 4, 2660 Hoboken · tel. 03 238 24 22
www.bistrosteiger3.be

Taverne De Schorren

Graspolderlaan 32, 2660 Hoboken · tel. 03 828 49 96

De Gulden Sleutels

Eet- en praatcafé. Unieke sfeer, verzorgde
bediening.

Koningin Astridplein 18, Bazel · tel. 03 774 07 50

De Schuur

Streekmuseum met drankgelegheid.

Geopend op zaterdag, zondag en feestdagen
vanaf 11 u. Na afspraak voor groepen.

Lange Gaanweg 22, Bazel · tel. 03 774 11 90

Bodega De Veertoren

Eetcafé.

Scheldeboord 27, 2620 Hemiksem · tel. 03 887 73 14 ·
gsm 0473 46 28 83

LOGEREN

Logies Mauroy

Mauroystraat 34, 2660 Antwerpen-Hoboken
Gsm: +32 (0)486 86 70 79
mauroy.logies@gmail.com
mauroy34.be

B&B Ceder 10 en Restaurant De Ceder

Burchtstraat 4 en Molenstraat 1
9150 Kruibeke T 03 774 30 52 F 03 296 45 07
info@restaurantdeceder.be
www.bbceder10.be

MEER INFORMATIE

Gemeente Hemiksem

Administratief Centrum Sint-Bernardusabdij 1,
2620 Hemiksem · tel. 03 288 26 20

Gemeente Kruibeke

O.-L.-Vrouwplein, 9150 Kruibeke ·
tel. 03 740 02 10

De dorpspomp van Kruibeke

de tweede parkeerstrook. Daarachter vind je een tegelpad dat uitkomt in een straat met tramsporen (Antwerpsestraat). Even naar links en dan weer rechts in de Hof ter Heideaan. Aan het einde daarvan rechtsaf in de **Steynstraat** 4.

4 >> 5 .0,9 km.

Je neemt de eerste weg links, **Haspengouwstraat** en in de bocht recht door op een tegelpad.

HEERLIJK KRUIBEKE

In 1262 behoorde de heerlijkheid Cruebeke aan de kasteleinsfamilie Van Ghendt, die het kasteel Altena bewoonde. Later kwam ze in het bezit van de graven van Vlaanderen. In 1547 werd het heerlijke domein eigendom van de Antwerpse koopman Kaspar Douchy, die het ruilde voor een ander domein. De nieuwe heer van Kruibeke schonk het later aan zijn neef Antoon Douchy, die het, om zijn schulden te kunnen betalen, in 1592 openbaar liet verkopen.

De heerlijkheid Kruibeke werd dan eigendom van de familie Lafranchy, een adellijke familie uit Pisa. Deze familie zou tot 1850 op het kasteel van Kruibeke blijven wonen.

Midden op het dorpsplein domineert de gotische **Onze-Lieve-Vrouwekerk** de omliggende, meestal 19de-eeuwse architectuur. Deze kerk is opgetrokken van zandsteen en omvat een driebeukig schip, een dwarsbeuk, een polygonaal koor, een achtkantige vieringtoren en een ingesnoerde dakspits. De oudste delen dateren uit het begin van de 15de eeuw. In 1575 werd de kerk tijdens de godsdienststroebeelen in brand gestoken. Maar reeds in 1584 kon de inmiddels herstelde kerk opnieuw gewijd worden.

Straks wacht de Hobokense Polder

Je ziet nu de wit-rode tekens van de GR E2-verbindingroute. Je komt uit in de bocht van een straat (Meetjeslandstraat). In dezelfde richting lopend kom je enkele meters verder op een T-kruising. Rechtsaf en onmiddellijk linksaf in de Atlasstraat. Op het einde ga je links in de J. Pauwelslei en aan de volgende splitsing rechts in de Voorzorgstraat voorbij rust- en verzorgingstehuis De Hoge Beuken. Net voor de spoorweg rechtsaf op het fietspad en meteen oversteken langs de voetgangersbrug. Aan de andere kant wandel je verder over de parking van een bedrijf waar je op het einde de toegang vindt van het Natuurpuntreservaat De Hobokense Polder 5.

» Op stap tussen de grazers

5 » 6 .4,3 km.

Het reservaat is vrij toegankelijk en

heeft vier bewegwijzerde wandelroutes. In 2016 werden zij bekroond als de beste van de provincie Antwerpen. Het GR-pad maakt gebruik van de mooiste en voert je langs twee kijkwanden. Let vooral op de GR markeringen.

Bij de toegangspoorten ga je rechtdoor en na 180 m op de dubbele splitsing kies je het tweede pad links. Op de volgende splitsing ga je rechts en kom je bij een eerste grote metalen kijkwand, De Roerdomp. Op de splitsing daarna ga je rechts.

Als je vanaf de kruising rechtdoor het Salamanderpad (blauw) volgt kom je na 500 m. uit in de wijk Polderstad. Daar vind je Taverne De Schorren.

De GR loopt verder tussen de vijvers Broeksgat en Bellegat waar je langs een volgende kijkwand komt die uit hout is gemaakte, de ijsvogel. Na een paar bochten kom je op een vlonderpad door een drassig gebied waar amfibieën zich thuis voelen. Je loopt daarna door een klappootje en wat verder een tweede. Op een splitsing ga je links en bij een volgende opnieuw links. Kort daarna rechtsaf door de polders waar je vaak grazers ziet. Je gaat 100 m. voor de Scheldedijk met het pad naar links en je komt bij een laatste klappoot. Je verlaat de Polders en beklimt de dijk die je rechtdoor volgt op het verharde pad naast de Schelde. Je komt langs enkele zitbanken en na 800 m. daal je links af. Je loopt door het Polderbos en langs een mooi vijver. Daarna klim je tot op de met gras bedekte kasseien van de Scheldedijkwegel die je naar rechts volgt. Op het einde kom je bij de toegang tot de jachthaven van Yachting Club Hoboken 6.

In Bistro Steiger 3 kan je lekker eten of gewoon iets drinken. Picknick is er niet toegelaten. Gesloten op maandag en dinsdag. Van op het terras geniet je van het mooi uitzicht over de Schelde.

» Tussen twaalf en een eet iedereen

6 » 7 .1,6 km.

Met die kasseiweg achter de rug, hier Zandcamp genaamd, ga je linksaf langs de voormalige scheepswerven van Cockerill (Bombekelaan). De tweede straat rechts is de Maccabilaan en op het einde daarvan, voor een rij appartementsgebouwen, ga je rechtsaf in de Lenaart de Landrestraat, richting Moretusbrug. 500 m verder bereik je de (gratis) overzet van Hoboken naar Kruibeke 7. Het veer vertrekt om het halfuur, van 5 u tot 22 u, elke dag (behalve bij uitzonderlijk slecht weer). Tussen 12 u en 13 u neemt de veerman een pauze.

De Schelde oversteken met het Kallebeekveer

Op weg naar de veerpont tussen Hoboken en Kruike

» Door de Kruikeke Kreken naar Bazel

7 » 8 . 4,8 km .

Voorbij de parking aan de overkant volg je naar links over het jaagpad op de Scheldelijk de wit-rode streepjes van de GR 5A Wandelronde van Vlaanderen. Je komt eerst langs de inwateringssluis van het overstromingsgebied en daarna langs de picknickplaats aan het Oude Veer. Na ongeveer 2 km, 50 m voorbij een uitwatering van een beek ga je rechtsaf op een dalende weg met betonstroken. Je volgt die weg ongeveer 1,2 km en slaat aan een splitsing ter hoogte van een vijver linksaf in een kasseiweg en vrijwel meteen rechtsaf op een bospad.

INTERESSANTE WEBSITES

Raadpleeg updates van de routes in deze gids op www.groteroutepaden.be >
GR-wandelen > Dagstappers
www.hemiksem.be
www.kruikeke.be
www.scheldeland.be
www.trvl.be Toerisme Rupelstreek/Vaartland
www.tov.be Toerisme Oost-Vlaanderen
www.welkombijvloot.be
Dienstregelingenveerboten

Trajectwijziging

Volg steeds het hoofdpad, bij twijfel hou je rechts aan. Bij een splitsing met een kasseiweg ga je rechtsaf. Aan de ringdijk rechtdoor de trappen op en opnieuw beneden volg je rechtdoor in de richting van de kerk tot op een kruispunt. Hier verlaat je even de GR 5A en ga je rechtdoor voorbij Museum De Schuur tot bij het begin van het kerkplein van Bazel 8.

Museum De Schuur

Rond 1850 besliste de graaf van Wissekerke, Philippe Vilain XIII, een schuur te bouwen om één van de voornaamste producten van de polder, wijmen (of wilgentenen) te drogen. Wijmen waren de grondstof voor de mandenmakerij, die in deze streek een grote bloei kende. De schuur werd gebouwd in een min of meer "Zwitserse" stijl, die de graaf had opgepikt tijdens zijn Europese rondreizen. Einde vorige eeuw werd de wijdvroogschuur omgebouwd tot een museum voor landbouwaltaam. Je vind er een verzameling van zeer diverse landbouwmachines en gereedschap.

» Een rondje langs het kasteel

8 » 9 . 0,9 km .

Onmiddellijk scherp links door de boogpoort van het domein van kasteel Wissekerke en rechtsaf op het paadje met steeds de slotgracht van het kasteel aan je linkerkant. Je draait geleidelijk aan naar links en na ruim een halve cirkel gaat het paadje onder de oude bomen naar rechts. Je verlaat het domein via een oude brug over de slotgracht 9.

» Korter kan als het echt moet!

8 » 9 . 0,2 km .

Dit is geen aanrader maar makkelijk te doen als je in tijdnood bent. Volg op het kruispunt voor Museum de Schuur, de GR 5A naar links.

In de Kruikeke Kreken ben je te voet welkom

Trajectwijziging

9 >> 1 .1,6 km.

Je zag heel even wit-rode GR-tekens maar nu verlaat je die en sla je rechtsaf in de Verkortingsdijk. Aan de Ringdijk beklim je de trappen, aan de andere kant daal je af en ga je

rechtdoor tot bij de Kallebeekveer, richting Hemiksem 1.

Dit pendelt om het halfuur, van 5.00 u tot 22.00 u, elke dag (behalve bij uitzonderlijk slecht weer).

HET KASTEEL VAN WISSEKERKE EN DE OUDE KERN VAN BAZEL

Oorspronkelijk was het een burcht die de Vlaamse verdedigingslinie langs de Schelde moest versterken. Van de oude burcht rest niet veel meer, want in de 19de eeuw werd hij grondig verbouwd. Het kasteel is omringd door een park in Engelse stijl. De kasteelvijver wordt overspannen door een 28 m lange hangbrug uit 1821, de eerste van België. Delen van het park, de omheining en de bijgebouwen zijn beschermd.

Eveneens beschermd maar dan als dorpsgezicht, is het zeer stemmige cen-

trum rond de kerk. De kerk zelf heeft delen uit uiteenlopende periodes en een laatbarok interieur. Er is een aparte bidkapel voor de grafelijke familie Vilain XIV. Op het vroegere kerkhof staan enkele beeldhouwwerken. Bemerkt ook de grafplaten die vroeger de graven van de adellijke familie sierden.

Het geheel wordt voltooid door enkele oude huizen, waarvan De Eenhoorn (16de eeuw), eertijds de zetel van de vierschaar van Bazel, ook als monument beschermd is.

Genieten van de natuur in de Hobokense Polder

HOBOKENSE POLDER EN POLDERBOS

Dit 170 ha grote natuurgebied strekt zich uit langs de Schelde aan de zuidkant van Antwerpen. Het herbergt 56 broedvogelsoorten, 400 plantensoorten, 360 soorten paddenstoelen en talloze insecten. Er werd hier ook een nieuw soort mineervlieg ontdekt die de toepasselijke naam *Pseudonapomyza hobokensis* kreeg.

Door de afzetting van Scheldeslib en -zand ontstonden slikken en schorren die vanaf de 13de eeuw ingepolderd zijn door de aanleg van dijken. Zo is een polderlandschap gevormd dat ongerept bleef tot 1874. Vanaf 1874 zijn nu en dan belangrijke stukken polder ingepalmd door de industrie. De overblijvende polder is tussen 1965 en 1970 opgehoogd, behalve een populierenaanplanting met het oog op bebouwing (Polderstadproject).

Door het ongelijkmatig ophogen

met diverse grondlagen is spontaan een gevarieerd landschap ontstaan, waaronder biologisch belangrijke plassen op de laagste gelegen delen. Dit landschap omvat nu een moeras met broekbos, plassen met rietkragen (45 ha), een rietveld met oude boomgaard en opslag (42 ha), een meer open grasdijkterrein (31 ha), en als buffer een populierenaanplanting met oude polderweiden (24 ha).

Het Polderbos vindt zijn oorsprong rond 1970. Het laatste nog bestaande schorregebied tussen de Schel dedijk en de uit 1824 stammende binnendijk werd opgehoogd met klei afkomstig van de aanleg van de Kennedytunnel. Op deze strook langs de Schelde zijn zowel spontaan gegroeide als aangeplante boomsoorten te vinden. Een klein paradijs waar je dat niet zou verwachten. ■